

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(849)

92. posiedzenie
Komisji Rolnictwa
i Ochrony Środowiska
w dniu 17 lipca 2007 r.

VI kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o dotacji przeznaczonej dla przedsiębiorstwa państwowego Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji (druk nr 498).

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 05)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jerzy Chróścikowski)

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dzień dobry państwu.

Witam wszystkich na posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Szczególnie miło mi powitać pana ministra Andrzeja Szwedę-Lewandowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska. Witam również pana Jerzego Wolskiego, zastępcę prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Witam panią Małgorzatę Szymborską, naczelnika w Departamencie Gospodarki Odpadami w Ministerstwie Środowiska; panią Małgorzatę Tesarowicz, głównego specjalistę w Departamencie Prawnym w Ministerstwie Środowiska; i panią Marię Pokorę, doradcę technicznego w NIK, tak? Witam również pana posła Lucjana... Ale nie mogę rozczytać nazwiska...

(Poseł Lucjan Karasiewicz: Karasiewicza.)

Karasiewicza. Rozumiem, że pan poseł jest sprawozdawcą. Tak? Witam pana. Witam również pana Arkadiusza... Też nie mogę przeczytać...

(Głos z sali: Ramędę.)

...aha, głównego specjalistę w Ministerstwie Finansów. Tak? Jest wśród nas także pan Adam Niemczewski z Biura Legislacyjnego, którego również serdecznie witam. Jest wśród nas także pan Maciej Liborski z Ministerstwa Finansów – witam. Witam też panie sekretarz i kolegów senatorów.

Otwieram dziewięćdziesiąte drugie posiedzenie senackiej Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

Przed nami jeden punkt do rozpatrzenia, jest to ustawa o dotacji przeznaczonej dla przedsiębiorstwa państwowego Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji.

Prosiłbym przedstawiciela rządu, pana ministra, o zreferowanie tej ustawy.

Proszę.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska
Andrzej Szweda-Lewandowski:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ta ustawa określa cel, zakres wykorzystania oraz sposób udzielania dotacji dla przedsiębiorstwa państwowego Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry”, które jest w likwidacji. Ustawa powstała na podstawie projektu rządowego. Konieczność jej

uchwalenia w tym zakresie wynika z dyspozycji art. 110 ustawy o finansach publicznych.

W skrócie: ustawa ma zapewnić i przyznać środki finansowe dla zakładu chemicznego, które będą przeznaczone na finansowanie eksploatacji oczyszczalni ścieków, na finansowanie monitoringu środowiska na terenie i w rejonie zakładu oraz finansowanie dozoru mienia i wykonanie prac naprawczych na terenie zakładu objętego przedsięwzięciem.

To tyle w skrócie, samo sedno.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Biuro Legislacyjne, proszę.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo, nie mam uwag o charakterze legislacyjnym do tej ustawy.

Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Czy ktoś jeszcze z przedstawicieli rządu chciałby zabrać głos?

Proszę.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska
Andrzej Szweda-Lewandowski:**

Może jeszcze jedno zdanie. Ta ustawa jest bliźniaczo podobna a do tej, która została przyjęta rok temu dokładnie w takiej samej sprawie.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Czy Ministerstwo Finansów... Nie ma...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję.

Czy pan poseł sprawozdawca chciałby zabrać głos?

Poseł Lucjan Karasiewicz:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Jako poseł sprawozdawca również zwracam się o przyjęcie tej ustawy i jak najszybsze skierowanie jej do podpisania. Mieszkam na tym terenie i wiem, że zakład jest

bombą ekologiczną. Im szybciej środki zostaną zakładowi przekazane, tym szybciej będzie można zamknąć ten temat. Ministerstwo Środowiska już przygotowało kompleksowy plan rozwiązania tego problemu, a chcę podkreślić, że jest on nierozwiązany praktycznie od początku lat dziewięćdziesiątych. Zakłady bezpośrednio zagrażają zbiornikowi wód podziemnych 330 – Gliwice, a tym samym ujęciu wody dla kilku milionów mieszkańców Śląska z tego regionu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję bardzo.

Panowie senatorowie chcą zabrać głos?

Proszę.

Senator Paweł Michalak:

Ja mam kilka pytań. Pamiętam, że w ustawie budżetowej były przecież środki na likwidację tych szkód, ale ich nie wykorzystywano. I tego dotyczy jedno pytanie: dlaczego ich nie wykorzystywano? Co więcej, to jest pomoc publiczna, czy ta sprawa nie wymaga więc notyfikacji Komisji Europejskiej? Jak ta pomoc będzie rozliczana i w jakiej jest ona wielkości? Jeżeli można, to chciałbym uzyskać odpowiedzi na te trzy pytania. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Czy ktoś z przedstawicieli rządu odpowie? Pan minister?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Andrzej Szweda-Lewandowski:

Proszę, by zabrała głos pani Szymborska.)

Proszę bardzo.

Naczelnik Wydziału do spraw Odpadów Technologicznych i Poużytkowych w Departamencie Gospodarki Odpadami w Ministerstwie Środowiska Małgorzata Szymborska:

Małgorzata Szymborska, Departament Gospodarki Odpadami.

Ta pomoc nie ma typowego charakteru pomocy publicznej. Nie można było jej tak zaklasyfikować – a dyskutowaliśmy nad tym bardzo wnikliwie na etapie przygotowania projektu rządowego – ponieważ nie chodzi tu o funkcjonujące zakłady, zakłady, w których prowadzona byłaby jakakolwiek działalność, nie ma też żadnych firm współpracujących z nimi czy przejmujących ich majątek, które prowadziłyby jakąkolwiek działalność na tym terenie.

W zasadzie ta ustawa jest tylko po to, żeby można było uruchomić środki przeznaczone w ustawie budżetowej w dziale 900 – już nie będę tego działu dokładnie określała – na utrzymanie zakładu, bo, jak mówiłam, tam nie prowadzi się już żadnej działalności. Obecnie zlikwidowanych jest tam około 60% zagrożenia, ale pozostało jeszcze 40%, a jest to przeszło 500 tysięcy m³ odpadów zdeponowanych na zwalowiskach umiejscowionych praktycznie nad rzeką, nad ujęciem wody pitnej, co pan poseł

sprawozdawca był uprzejmy powiedzieć, i cały czas zachodzi tam emisja zanieczyszczeń do środowiska. W związku z tym te środki będą przeznaczone wyłącznie na utrzymanie oczyszczalni ścieków, która również nie prowadzi żadnej działalności zarobkowej ani nie ma żadnych dochodów, gdyż oczyszczalnia ta działa wyłącznie na potrzeby funkcjonującego składowiska. Stan formalnoprawny składowiska jest jak najbardziej właściwy – posiada ono pozwolenie zintegrowane, które uzyskało chyba w 2005 r. na dziesięć lat. Jest to pięć kwater, nie w pełni jeszcze wypełnionych, a pozostałe odpady, jak mówiłam, to są bodajże jeszcze cztery zwałowiska do zlikwidowania.

Monitoring jeszcze niewyburzonego mienia i monitoring zanieczyszczeń, żeby nie było emisji tych zanieczyszczeń – tylko i wyłącznie na to zostaną przeznaczone środki. Uzgodniliśmy, że nie ma możliwości uznania tej pomocy za formę pomocy publicznej, a więc nie ma również potrzeby notyfikacji, ponieważ omawiana ustawa nie jest przepisem o charakterze technicznym.

(Senator Paweł Michalak: Jeszcze było pytanie, jaka jest to kwota.)

860 milionów, o ile się nie mylę. To jest to, co w budżecie państwa przeznaczono na Zakłady „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji – długa jest nazwa tego. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Jeszcze pan poseł, proszę.

Poseł Lucjan Karasiewicz:

Chciałbym dodać, że chodzi o 890 tysięcy, Pani Dyrektor, bo padła tu kwota... W budżecie zabezpieczone jest 890 tysięcy. W ubiegłym roku był to 1 milion 600 tysięcy.

I tak jak pan senator słusznie zauważył, środki były wykorzystywane dopiero w zeszłym roku i w tym, dzięki stworzeniu odpowiedniej ustawy. Do tej pory pieniądze były przeznaczane, ale nie było odpowiednich podstaw prawnych, żeby zakład mógł z nich skorzystać. Istniał jeszcze problem zobowiązań zaległych i zobowiązań komorniczych, które też, niestety, trzeba było uregulować i dopiero w tamtym roku sejmowa Komisja Gospodarki się tą sprawą zajmowała. Chciano stworzyć ogólną ustawę o dotacjach dla niektórych zakładów, jednak ostatecznie posłowie, zgodnie z opinią Biura Legislacyjnego, zdecydowali, że powinny to być ustawy specjalne, czyli przepisy dotyczące tylko i wyłącznie określonych w nazwie zakładów, w tym wypadku zakładów chemicznych w Tarnowskich Górach, aby nie było później żadnych problemów związanych z finansami, z rozliczeniem tych środków. A więc środki wykorzystano w ubiegłym roku i będą wykorzystane w tym, bo, jak pani dyrektor słusznie zauważyła, ten zakład nic nie wytwarza, nie ma żadnych innych dochodów oprócz tego, co otrzymuje ze środków publicznych.

Żeby panom senatorom, Wysokiej Komisji, zobrazować sytuację, powiem, że tam od piętnastu lat – możemy to sobie wyobrazić – jest składowisko, na którym nie rosną nawet chwasty, tam nie rośnie nic. No, czasami jak gdzieś jest skażony grunt, to widzimy tam przynajmniej jakiś chwast, coś rośnie. Ale jak się jedzie tam, to wygląda to tak, jakby to było dopiero dwa, trzy dni temu nawiezione składowisko. I taki widok

jest tam, w niektórych miejscach, praktycznie już od dziesięciu, piętnastu lat. Tam po prostu nic nie rośnie – tak wysoki jest stopień stężenia różnego rodzaju skażeń. Tamtejsza centralna oczyszczalnia ścieków będzie musiała pracować jeszcze przez co najmniej kilkadziesiąt lat, żeby na bieżąco zabezpieczać ten teren przed skażeniem.

Strona rządowa przygotowała już rozwiązanie tego problemu. Mianowicie najpóźniej z dniem 1 stycznia 2008 r. ten teren ma być przekazany władzom samorządowym, Starostwu Powiatowemu w Tarnowskich Górach, bowiem forma prawna, w której zakład dzisiaj funkcjonuje, uniemożliwia tym władzom korzystanie ze środków unijnych, pomocowych, jakichkolwiek. A dzięki temu przekazaniu starostwo jako organ samorządu będzie mogło skorzystać właśnie ze środków unijnych na dokończenie ochrony tego składowiska i ostatecznie rozwiązać problem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję bardzo.

Mamy już jasność w tej sprawie. Rozumiem, że wszystko zostało wyjaśnione. W związku z tym, że musimy jeszcze poczekać, proponowałbym ogłoszenie przerwy. Rozumiem, że rząd wszystkie ewentualne uwagi... No, rząd uwag nie miał. Wszystkie informacje już uzyskaliśmy, trzeba będzie jeszcze tylko podjąć decyzję w głosowaniu. Zatem ogłoszę półgodzinną przerwę. Jeśli ktoś z państwa chciałby zostać, to zapraszamy, ale to nie jest już obowiązkowe, bo będziemy już tylko głosować. Rozumiem, że jest wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek. Dobrze, dziękuję.

Ogłaszam pół godziny przerwy.

(Przerwa w obradach)

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Wznawiam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

Witam pana ministra Poncyłjusza z Ministerstwa Gospodarki, witam również kolegów senatorów, którzy do nas dojechali.

Dyskusja odbyła się wcześniej, złożyłem wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek. Mam jeszcze tylko pytanie do pana ministra, bo też w tej chwili do nas dołączył, czy ma ewentualnie jakieś uwagi.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki
Paweł Poncyłjusz:**

Nie mam uwag.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Skoro nie ma uwag, to zostało nam tylko jedno pytanie: czy ktoś ma inne wnioski? Nie ma innych wniosków.

W związku z tym proszę o przegłosowanie.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (5)

Dziękuję.

Jednogłośnie przegłosowaliśmy przyjęcie ustawy bez poprawek.
Sprawozdawcą będzie pan senator Łyczak, tak?

Senator Józef Łyczak:

Dziękuję i w imieniu kolei polskich przepraszam za spóźnienie.
(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dobrze, dziękuję.

W związku z tym, że wyczerpaliśmy porządek obrad, zamykam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

(Koniec posiedzenia o godzinie 9 minut 50)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851